Aštuonioliktasis seimas

Įvyko Chicago, Ill., Rugp. 16—19, 1937 m. Atstovių dalyvavo iš 34-rių kuopų, 5-kių apskričių, su Centro valdybos narėmis viso 94. Pasirodė, tai skaitlingiausias Moterų Sąjungos istorijoj seimas, taip pat jis buvo ir reikšmingiausias, nes seimas pradėtas iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias laikė svečias iš Lietuvos J. E. vyskupas M. Reinys, taip pat atsilankė į seimą ir pasveikino Amerikos lietuvių katalikių organizuotų moterų suvažiavimą. Nutarta ir įgaliota Centro valdyba be atidėliojimo pagaminti Sąjungos ženklelius (viena pusė mėlynos ir baltos spalvų, kita — juodos). Iškelta klausimas steigimo naujo pomirtinės (apdraudos) skyriaus $300.00 sumai. M. Brenzaitės skirtą specialę dovaną $22.00 kuopai už įrašymą daugiausiai naujų narių laimėjo 21-ji kuopa, taip pat ir Ill. val. direk. M. Šrupšienės $5.00 dovaną.

Minint Sąjungos 25 metų gyvavimo jubiliejų išleisti apžvalginę knygą ir tam išrinkta komisija iš J. Medinienės, S. Sakalienės ir A. Šimutienės. Aukų seime suplaukė $209.00. Šv. Kazimiero Akademijos statybos fondui aukota $25.00, kun. A. Baltučiui už bažnytines iškilmes $25.00, kuriuos kun. Baltutis pridėjo prie seimo aukos J. E. vysk. M. Reiniui.

Antrą seimo dieną Sąjungos Garbės narė ir dabartinė iždo globėja Marijona Brenzaitė visoms seimo atstovėms iškėlė nepaprastą bankietą Shoreland viešbuty.

Pajamų per du metus buvo $34,064.12, išmokėta $27,487.06. Pridėjus praeitų metų balansą, visuose fonduose turto buvo $69,505.41. Narių visuose skyriuose 2,331. Per du metus įsirašė 457 naujos narės, bet ir išsibraukė 232. Sutverta nauja kuopa Cicero, Ill.

Į Centro valdybą išrinkta: dvasios vadas kun. A. Linkus, pirm. E. Paurazienė, vice pirm. E. Statkienė, rašt. M. Vaičiūnienė, ižd. A. Šimutienė, ižd. glob. M. Brenzaitė ir J. Lukitienė. Direktorės: Ill. val. J. Čepulienė, Mass., Maine ir N. H. — V. Liutkienė, Mich. — J. Medinienė, Ohio — O. Stepulionienė, N. Y. ir N. J. — M. Šertvitienė, Conn. — M. Jokubaitė, Penna. — F. Shevets.

Šiuo metu Sąjunga turi arti 3,000 narių. Pastaroji Centro raštininkės finansinė atskaita rodo, kad su Vasario 1 d., 1939 m., visuose fonduose Sąjunga turi $72,608.67.

Iš to, kas pasakyta, trumpai peržvelgus seimus, matome, kaip Moterų Sąjunga augo, plėtėsi ir finansiniai stiprėjo. Seimai tęsdavos dvi, tris dienas. Kadangi Sąjunga yra pusiau apdraudos ir pašelpos organizacija, dėl to, kaip ir kitų tos rūšies organizacijų, seimai daugiausia laiko pašvęsdavo svarstymui apdraudos ir pašelpos reikalų, išklausymui kuopų skundų ir jų patenkinimui, ar atmetimui žiūrint organizacijos konstitucijos.

Į akį metasi sąjungiečių sekmingumas finansų srity, nes fondai, ypatingai atsargos, nuolatos augo, kuomet narių skaičius nuo Sąjungos įsteigimo iki šiam laikui nėra prašokęs net penkių tūkstančių skaičiaus. Kas met per vajus įrašyta po keletą šimtų naujų narių, tačiau per tą patį laiką veik tiek pat ir išsibraukdavo. Taigi, narių augimu Sąjunga negali pasirgti. Tai didžiausias jos visam gyvavime minusas.

Dėl to, Sąjungai įžengus į antrą šimtmečio bertainį, visoms jos vadovėms didžiausiu galvosukiu ir rūpesčiu turėtų būti pasukimas veikimo ta linkme, kad ji pradėtų augti narėmis ir kad tos narės pro vienas duris įėjusios Sąjungon pro kitas neišeitų; kad naujos narės Sąjungos viduje rastų malonumo, visapusį pasitenkinimą ir matytų sau didžiausios naudos. *S. S.*

Sveikinimas

Nuoširdžiai sveikinu Liet. Romos Kat. Moterų Sąjungą sidabrinio jubiliejaus proga. Lai Aukščiausias teikia visokeriopų malonių jūsų organizacijai, kad išaugtų į milijoninę, kad suburtų visas Amerikoje lietuves moteris ir merginas po savo globa ir kad vieningoje veikloje kuo daugiausiai teiktumėte gero Dievo garbei ir Lietuvos naudai.

Kun. Pr. J. Juškaitis,
Nekalto Prasid. parapijos
Cambridge, Mass., kleb.

Jau dvidešimts penki metai

KAŽIN koks filosofas yra pasakęs, kad: "Praeitis tyli, dabartis tuščia, ateitis tolima." "Dabartis tuščia", nes dabartimi niekas negyvena. Kiekviena praslinkusi sekunda pro mūsų akis jau palieka praeities istorija.

Slinko metai, vertės lapai, ir, štai, jau mums 25 metų jubiliejus. Šia proga ir tenka perbėgti mintimis tą "tyliąją praeitį".

Kadangi Moterų Sąjungos organizavimos pradžia Sudavijos O. M. labai puikiai aprašyta remiantis kaikuriomis dokumentinėmis žiniomis ir tilpo "Moterų Dirvos" No. 6—7, 1932 m., tai man kelti tuos pačius dalykus būtų tik kartojimas to, ką jau Sudavijos O. M. mums taip gražiai ir vaizdžiai yra patiekusi.

Šiais metais, švęsdamos Moterų Sąjungos 25 m. jubiliejų, turime nulenkti savo galvas prieš pirmutines organizacijos steigėjas, būtent, Agotą Sutkaičiutę, Uršulę T. Jokubauskaitę-Daukantienę, Antaniną Jakaitytę, a. a. J. G. Miliauską, kan. F. Kemėšį ir kitas.

Kūrėjos dėjo tai moterų organizacijai tvirtus, kilnius, plačius pamatus taip, kad joj sutilptų visos lietuvės katalikės mergaitės ir moterys Amerikoje, visokio išsimokslinimo, visokios profesijos, lygiai kaip ir bemokslės sesutės, ant kurių nei mokslo, nei žinijos spindulėlis nėra užšvietęs.

Dirva plati visoms. Ir save lavinti, aplinkžiūrą plėsti ir kitoms padėti. Juk krikščioniška pareiga yra, kad tvirtesnis gelbėtų silpnesnį, mokytas pamokytų nemokantį, turtingesnis sušelptų beturtį ir t. t.

Todėl Moterų Sąjungos tikslas:

a) savitarpiai susišelpus medžiagiškai,
b) auklėjus tautinį susipratimą,
c) platinus apšvietą tarpe lietuvių moterų,
d) platinus tarpe lietuvių moterų tikybinę dorą,
e) skelbus ir gaivinus artimo meilę,
f) rūpinusis jaunosios kartos pavyzdingu auklėjimu.
g) mokinusis šeimininkystės, naminės dailės ir higienos,
h) apsaugojus atkeliavusias lietuvaites ir čia gimusias nuo ištautėjimo, nuo darbaviečių arba gyvenamų vietų nupuolančių dora,
i) parūpinus darbo nedirbančioms Sąjungos narėms ir atkeliavusioms lietuvaitėms,
j) lavinusis politikoje ir dalyvavus joje tose valstijose, kur moterų teisės lygios su vyrais: valstijose gi kur teisės nėra lygios, kad reikalavus išvien su kitomis moterimis teisių pripažinimo, teisėtomis priemonėmis.
k) kad, apskritai, rūpinusis moterų reikalais.

Gyvenimas bėgo, keitės — modernėjo, bet ir 25 metų laikas Mot. Sąjungos tikslo nepasendino. Jis taip yra gyvas, aktualus, it būtų šiandieniniams Amerikos lietuvių kat. moterų reikalams patiektas.

Pradžia Visados Sunki

Pirmosioms Moterų Są-gos pionierėms, įkūrusioms šią garbingą moterų organizaciją, prisėjo gana storą pirmąjį ledą laužti. Stoka patyrimo, stoka susipratimo, stoka apsišvietusių moterų... Nes anais laikais, kuomet Rusija barbariškai valdė mūsų tėvynę Lietuvą, mažai kam buvo prieinamas berniukų mokslinimas, o jau apie mergaites nebuvo nei kalbos. Dėl to ir į šią šalį išmokslintų, tautiškai susipratusių lietuvaičių buvo atvykę tik kelios. Visos gi kitos mergaitės ir moterys, atvykę iš tėvynės, iš įvairių apylinkių, kur niekada jokiai organizacijai nepriklausė, nesuprato nei organizacijos reikšmės. Tokių neįmanoma, kad ir dedant visas pastangas, sutraukti vienon milžiniškon organizacijon. Veikėjos vos kelios ir toms negalima buvo pasiekti visa plati Amerika. Be to, ir pritarimo nevisur rasta. Šen-ten sutikta nepalankumo iš vyrų vadų. Jų nuomone, jei moteris moka rožančių kalbėti ir užtenka; dar joms čia kokių apšvietos organizacijų reikia? Tokios tinka tik vyrams, o ne, anot jų, "bo-